

Handhygiëne op het operatiecomplex

Zones operatiecomplex

Zone A:

- Operatiekamer
- Opdekruimte

Zone B:

- Gang
- Opslag (steriel, medische apparatuur en overige)
- Wasruimte

Zone C:

- Holding
- Verkoever
- Kledruimte (inclusief toilet en douche)
- Goederensluizen
- Kantoren
- Koffiekamer

Zone D:

- Overig bouwdeel

Algemene handhygiëne regels operatiecomplex

Handhygiëne dient toegepast te worden:

- Voor binnenkomst in zone A
- Voor aantrekken en na verwijderen onsteriele handschoenen
- Na verwijderen steriele handschoenen
- Na het afzetten van persoonlijke beschermingsmiddelen
- Bij het verlaten van zone A (N.B. handdesinfectie mag na het weggoien van de afvalzak)

Specifieke handhygiëne regels: anesthesie

Handhygiëne dient toegepast te worden:

- Voor en nadat de patiënt is gepositioneerd op de OK-tafel en het bed is weggereden
- Voor de inleiding (indien geen bijdrage bij positioneren patiënt)
- Voor een aseptische/schone handeling (bijv. het klaarmaken van medicatie)
- Na inleiding van de patiënt (dit kunnen verschillende handelingen achter elkaar zijn)
- Na overdracht van de patiënt op de verkoever/PACU/IC
- Van toepassing op: anesthesiemedewerker, verkoever medewerker, holding medewerker, anesthesist, assistenten, leerlingen

Geen handhygiëne, als:

- Reeds klaargemaakte medicatie wordt bijgespoten of toegediend
- Handhygiëne gebied 3 niet wordt verlaten
- Er door de omloop iets wordt aangegeven vanuit HG 2 aan HG 1
- Gebruikte apparaten worden gereinigd (en gedesinfecteerd bij zichtbare verontreiniging) na iedere patiënt

Specifieke handhygiëne regels: chirurgie

Handhygiëne dient toegepast te worden:

- Voor en nadat patiënt is gepositioneerd
- Voor een aseptische/schone handeling (bijv. opdekken instrumentarium, voor implantaat uitpakken)
- Voor het pakken van steriele pakketten
- Na een vuile handeling (bijv. iets van de grond oprapen, aanpakken vuile gazen, reiniging van zone A, na het wegen van de steriele netten, gazen wegen)
- Van toepassing op: operatieassistent, medisch specialist, (co)assistenten, leerlingen

Zone A en holding/verkoever zijn opgedeeld in vier verschillende handhygiëne gebieden. Handhygiëne wordt toegepast, wanneer er van handhygiëne gebied wordt gewisseld.

Handhygiëne gebied 1 (HG 1)

- Opgedekte instrumenten tafels (op de operatiekamer, in de opdekruimte of een steriel veld op OK, holding of verkoever)
- Karren met steriele netten
- Steriel afgedekte patiënt

Handhygiëne gebied 2 (HG 2)

- Alle apparatuur en aanwezige karren (excl. karren benoemd voor onder handhygiëne gebied 1) voor de betreffende operatie / patiënt
  - de omloopkar van de chirurgie
  - de medicatiekar van de anesthesie (Let op: uitzondering reeds klaargemaakte medicatie)
- De steriele werkruimte en medicatiekar op de holding of verkoever

Handhygiëne gebied 3 (HG 3)

- de onafgedekte delen van de patiënt op de operatietafel
- het bed van de patiënt
- het anesthesietoestel
- de monitor op de holding/verkoever

Handhygiëne gebied 4 (HG4)

Contact met lichaamsmaterialen en vloeistoffen (zoals bloed, braaksel of ontlasting), wanneer handen zichtbaar verontreinigd zijn en de OK vloer

Toelichting randvoorwaarden voor toepassen handhygiëne:

- Alcohol dispensers en knoppen worden met de elleboog bediend op het operatie complex.
- Er is voldoende zeep en handalcohol aanwezig om handhygiëne op de juiste wijze te kunnen toepassen. Ieder ziekenhuis is vrij in het kiezen van het merk zeep en handalcohol.

